

MINDSZENTI LAP

Előfizetési ár:

Egész évre	4 korona
Fél évre	2 korona
Negyed évre	1 korona

Vegyese tartalmu hetilap. Megjelen minden vasárnap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Kossuth Lajos-utca 9. sz., hová a lapot érintő megkeresések intézendők.

Hirdetéseket

és nyílt-téri közleményeket a kiadóhivatal jutányos ár mellett közöl.

Az ország egészségügye.

A statisztika legutóbb egy megdöbbentő adattal szolgált. És pedig azzal, hogy a lakosság szaporodása Magyarországon nemcsak, hogy nem nagyobbodott az elmúlt évekhez képest, hanem jelentékenyen csökkent. Tudjuk, micsoda aggasztó tünet az, ha egy nemzet nem szaporodik abban a mértékben, mint a szomszéd államok lakossága. A francia népről hirdetik már mindenfelé, hogy degenerált a francia fajta, a lakosság száma nem nő, hanem csökken, ami ha sokáig tart, azzal a következménnyel kell, hogy járjon, hogy a francia fajta s vele Franciaország le fognak tűnni Európa színteréről. Magyarország egész a közelmúltig a népszaporodás tekintetében egy vonalban állott a világ legerőteljesebben fejlődő népével; a némettel, de már a legújabb statisztika azt bizonyítja, hogy mult esztendőben már erősen mögötte maradtunk a németnek. S ha ez így tart, ha alább hagy a magyar nép szaporodása, valóban kétségbe kellene esnünk hazánk felett.

Ez aggasztó tünetet nálunk nem az okozza, ami Franciaországon. Nálunk a faj degenerálódásától nem lehet szó. A magyar faj erőteljes és egészséges. Két más nagy ok játszik itt közre. Az egyik a kivándorlás, a másik a közegészségi állapotaink visszamaradottsága.

Lesz még alkalmunk az évről-évre erősödő kivándorlásról e helyen elmondani nézetünket. Ezuttal a nagyobb bajjal, a rossz közegészségi állapotokkal akarunk foglalkozni.

Egyetlen egy város van Magyarországon, melyben megfelelő közegészségi szolgálat van. Ez a város természetesen Budapest. Mint minden téren, úgy a közegészség tekintetében is a székes-fővárost halmozzák el minden jóval és szükségessel s a vidékről megfélekedtek. Itt vannak a nagyszerűen berendezett magán- és közkórházak, a klinika, a poliklinika, itt vannak a mentők és híres nevezetes orvosok, akik bizvást megállják helyüket az orvosi tudomány világhírességei között. Budapesten ingyen orvost kaphat minden szegény ember, ha elmegy a közkórházakba, klinikára, vagy a mentőkhöz. A nagy vidéki városokban is türhető még a helyzet. A városok saját költségükön nagy erőlködéssel modern közkórházakat létesítenek, melyekben ugyan felette magas ápolási díjak vannak, hivatásuknak mindazonáltal félig-meddig megfelelnek.

De már a falvak, a puszták, a tanyák, ahol elvégre a magyar nép zöme lakik, borzasztóan el vannak hanyagolva. Ingyen-orvosról szó sincsen, de még jó lenne, ha pénzért is kapna a beteg orvost. 5—10,000 lélekre esik egy doktor, akinek éjjel-nappal talpon kell lennie, hogy a legsürgősebb látog

gatásait elvégezze. A körorvos fizetése 4—600 forint évente s e nevétséges összegből persze nem tud megélni, hanem csakis a privat praxszisból. Első sorban tehát erre fektetni a sulyt s akarva nem akarva elhanyagolja a szegény beteget, aki még a köteles egy koronát sem tudja neki megfizetni. S élete virágában, 40—60 év körül hal meg a legtöbb szegény ember, csupa olyan betegségben, melyből gondos orvosi ápolás mellett kigyógyulhatott volna.

S ugyanilyen baj a gyógyszereknek közmondásossá vált drágasága. Alig van manapság jobb és jövedemzőbb hivatás a gyógyszer-tulajdonosoknál. Ezért töri magát patikaengedélyért annyi ember. A szegény ember nem tudja megvenni a drága gyógyszereket, nem tudja fizetni az orvost, kénytelen kellen kuruzslókhoz folyamodik, akiket hasztalan üldöz a törvény, mert a nép nyomorusága termeli őket.

Ugyanezen oknak tudható be a nagy gyermekhalandóság is. Ebben a tekintetben, sajnos, az első helyen áll Európában Magyarország. Százezer és százezer gyermek pusztul el hét éves koráig olyan betegségekben, melyeknek egyetlen orvosi látogatás elejét vehette volna.

Egyes vidékeken állandóan járványosan pusztulnak. Egész falvak, járárok vannak Magyarországon, melyeknek lakossága a bujakor által van meg-

TÁRCA.

Proletárok.

— Karcolat —

Nagyvárosokban a külvárosok proletár népének mindennapi élete krajcáros izgatottságból áll. Mindent kicsinyben vesznek a közvetítő kereskedelem nagy örömeire. Eszembe jutnak a bécsi munkásnő szavai, a melyekkel a péküzletbe beállit. Azt mondja: „I pít um a holbn a Ponzarl“ (Kérek egy félért egy zsemlyét). Azon nem csodálkoztam, hogy napszamosok kicsinyben vesznek mindent, mert apró részletekben kapják béröket és a mint jön a pénz, úgy el is megy mindjárt, de azok, a kik sommásan jutnak pénzhez, nincsenek rászorulva a krajcáros izgatottságra.

És mégis sokan nem ismerik fel a nagyban való vásárlás előnyeit, pedig csak meg kellene tekinteniök némely elhízott hentest, akit nem egyéb tett ily terjedelmessé, mint az a sok 6 filléres virsli, 8 filléres töpörtyü, 6 filléres abált szalonna, 20 filléres parizer és 10 filléres német hurka, a melyekért a munkásnép esténként üzleteiket megostromolja. Tisztelet a sovány henteseknek.

Ismertem egy özvegy asszonyt, a ki minden elsején 80 koronát vett kézhez és mégis a krajcároskodásnak sajnálatra méltó áldozata volt. A mint megkapta pénzét, rögtön megrohanták a hitelezők. Volt idő, a mikor

husz helyre is fizetett apró-cseprő összegeket. Tipikus alak volt, midőn egyszer elsején görcsösen összeszorította ökleit és a következő kijelentést tette:

— Tudja kérem, kellene még fizetnem ide is, oda is, de megtartottam magamnak két forintot és az sincs . . .

Nyolcvan koronából 4 korona havi költőpénz maradt. Egyszer nem akart hitelezőjének fizetni. Az ismerte gyengéjét, hogy a rendőrtől nagyon fél, azért harsány hangon elkiáltotta magát:

— Rendőr, rendőr! — mire ez rögtön fizetett. Alkalmadtán szóvá tették előtte, hogy miért nem vesz egyszerre egy zsák lisztet és a többi élelmiszerből is nagyobb mennyiségben, olcsóbban is kapná, mire ő így szólt:

Egyszer megpróbáltam már úgy is. Vettem egyszer 5 kiló lisztet . . .

— De miért nem süt kenyeret, miért eszi azt a rossz péksüteményt?

— Kérem próbáltam egyszer kenyeret sütni, de nem sikerült . . .

Az étlap összeállításában saját külön rendszere szerint járt el. Egy izben azt mondta:

— Adtam a fiamnak ebédre egy nagy csésze kávé, egy tányér savanyu káposztát és egész pompás ebéd volt, csak éppen kenyér nem volt hozzá . . . Más alkalommal pedig így szólt:

— Adtam a fiamnak délben egy jó csésze kávé, paradicsomos krumplit és egy fél kiló kenyér is volt . . .

Ezen menü járta nálunk minden hó másodikától elsejéig. Ha ilyen ebédet akart adni, akkor a következőleg vásárolt be. Vett 4 fillérért vágott fát, ugyanannyiért kávé, ket-tőn „frank“-ot (pótkávé), 4 fillérért sót, 6 filléren krumplit, 6 filléren zsirt és nyolcon kenyeret. Elseje azonban első rangú ünnep volt, nyolcad nélkül. Olyankor így vásárolt be: Vett egy kiló borjухust, pár csirkét, tavasszal egy kiló új krumplit, mint igény-ujdonságot, továbbá két kiló kenyeret . . .

Ha hónapközben valamely oly tárgyat akart kéz alatt megszerezni, a melyre feltétlen szüksége volt, ötszörös árt ígért érte és hozátette:

— Majd elsején megfizetem. — Egy izben gyorsforralóját eladta 30 fillérért és elsején újat vett két koronáért. Valamelyik uriember-től éjjel két órakor kérdezték, hogy hány óra van. Az méltatlankodva mondta:

— Mit gondol barátom, 27-én? Hiszen már régen becsaptam a zálogházba! — Ha valaki a mi özvegyünktől 8-án negyven fillért kért volna kölcsön, felháborodással kiáltott volna fel:

— Mit gondol barátom, 8-án? Hiszen már régen a fűszeresnél van visszatartott két forintom!

Midőn észrevette, hogy konyhai felszere-

mételyezve. Apáról fiura száll a gonoszindulatu kór. Ugyanigy vannak egyes falvak és járások a tudóvésszel, trachomával és egyéb járványos nyavalyákkal.

Tisztára ezeken az okokon mulik, hogy Magyarország népének szaporodása alább hagyott. Drága és kevés orvos, drága patika, a gyermekhalandóság és a járványok.

Ezek az országokra szóló, mélyen gyökerező bajokon csakis egy radikális reform segít: a közegészségügy államosítása, vagyis az ingyen orvos, ingyen patika, ingyen baba. Nincs az az anyagi áldozat, amely nagy lenne ezért a korszakalkotó üdvös újításért. Akik ezt a reformot megcsinálják, örök hállára kötelezik le maguknak a magyar népet.

Ujdonságok.

— Főuri vadászatok. Pallavicini Sándor őrgrof, Alfonz fiával Pusztaszerre érkezett, hogy a hétfőn kezdődő és négy napig tartó vadászaton, melyre több hazai és külföldi vendéget vár, résztvehessen. Ma, szombaton délelőtt kíséretével együtt áthajtatott a mindszent-i majorba. Közben megtekintette a tulajdonát képező, most főszolgabírói hivatalnak használt épületet, melynek ügyesen átalakított helyiségeit és célszerű berendezését meglepéssel szemlélte. Majd megszállt a plébánián, hol Kádár Szilveszter plebánosnak volt szívesen látott vendége. Itt fogadta Mindszent község küldöttségét, melynek tagjai élő szóval is kifejezték örömlüket, hogy az őrgrof urat, mint a mindszentiek nagy jötevőjét, szerencsés felgyógyulása után jó egészségben üdvözölhetik. A vendégszerető őrgrof, érdeklődve a helyi viszonyok iránt, jó félóráig eltársalgott a küldöttség tagjaival. — A vadászaton résztvesznek: két Teck herceg, Ratibon herceg, Althann gróf, Apponyi Géza gróf, Schwarzenberg Károly herceg, Schönborn gróf, Lichtenstein Alfonz herceg, Hohenlohe herceg és neje Schönborn grófné.

— Advent. Közelednek a szent napok. Kicsiny távolságból int felénk a Megváltó, az idők jele. Egykor 2000 évvel ezelőtt is a lelkek, szívek meghasonlásának sűrű köd-homályába volt borulva a világ. Ma sincs

lése hiányos, elsején ki kellett volna készletét egészíteni. De eszeágában sem volt. Tészta-szedő szűrője például állandóan hiányzott és azért örökké a szomszédba járt át. Nevét azonban nem tudta a szédőnek. Midőn szükségére volt reá, így szólt:

— Szabad kérem azt a . . . azt a bizonyos eszközt . . .

A hónap vége felé már drámai jelleget öltött élete, különösen télen. Fagyasztó hideg volt. A boltból hozott vágott fát már elnyelte takaréktűzhelye, mely akkora volt, hogy bátran beállíthaták volna valamely szálloda vagy étterem konyhájába. Mit tegyen most? Ahhoz nyul ami kéznél van. A tűznek gyomra kielégíthetetlen, akárcsak hajdan azé a bizonyos Moloché. Özvegyünk végső kétségbeesésében nekiesett az ágyának, szedte ki belőle a szalmát az utolsó szálig és be a Molochba! A szalmaláng azonban hamar ellobban. Ismét megtámadta az ágyat és a deszkákból jócskán kiszedett és be a Molochba! Az asztal sem került ki végzetét. Nekiesett annak is és kiszedte egyik felső oldalát, a falhoz támasztotta, hogy ne lássák, az így nyert deszkát felaprózta és be a Molochba!

Ekkor már valóságos rombolási düh fogta el. Fogta a tézta-szedőt (melyet szomszédja vett neki, hogy ne járjon érte annyiszor a nyakára) — ketté törte és befelé! Majd elő-

világosabb a lelkek életében. Az elektromos, acetilén fény pompázó ragyogásában alig veszik már észre a betlehemi istálló félhomályát. A tagadás szelleme minden ékességétől s vigasztaló jelenségétől meg akarja fosztani azt a kis hajlékot, melyből egyedül származott ennek a világnak minden boldogsága. A kétely szörnyű kígyója ül a tudomány, a művészet, a munka, az egész társadalmi és politikai élet felett. Ma is „Szabadító“-t várunk. A lelkek igaz szabadságának isteni Vezéré. Hallszik már az adventi Roraték harangjainak szava. Kövessük az ércnyelvek hívását s tárjuk ki szíveinket a mennyei „Szabadító“ előtt. Itt említjük meg a helybeli buzgó plebános új intézkedését, hogy értesülésünk szerint advent I-ső vasárnapjától kezdve husvévig minden vasárnap délután a litánia előtt keresztény tanítás (catechesis) lesz a kath. vallás főbb igazságairól, melyen az ismétlő iskolások is megjelennek minden egyes alkalommal.

— Műkedvelői színi előadás. A helybeli Iparosok és Kereskedők köre f. hó 16-án saját helyiségében dal- és zene-estélylyel egybekötött műkedvelői előadást tart, mely gazdag műsoránál fogva igen sikerültnek ígérkezik.

— Népgyűlés. A mindszenti Általános Népkör november hó 26-ára alkotmányvédő népgyűlést hirdetett, melyen megjelent Mezőfi Vilmos, a szegvári választókerület országgy. képviselője, Endrey Gyula hódmezővásárhelyi, Kelemen Béla tápéi és Faragó Antal csongrádi képviselők társaságában. A népgyűlést nagy tömeg jelenlétében vasárnap délelőtt 11 órakor nyitotta meg Mezőfi Vilmos a vásártéren és közel másfélórás beszédet mondott, melyben elítélte gróf Laszberg császári biztos eljárását a pesti vármegyeházán, báró Fejérváry népmító programját és a nemzeti ügy mellett való kitartásra hívta föl az egybegyűlteket. Utána Kelemen Béla, majd Endrey Gyula és Faragó Antal tartottak lelkesítő beszédet a néphez, mely a szónokokat zajosan megéltenezte. Az elmúlt héten Mezőfi Vilmos a tanyákon is tartott beszédet és számos választóját látogatta meg. A népgyűlés után társasébed volt, melyen számos hazafias beszéd hangzott el.

— Ingyen rözse. Említettük, hogy Mezőfi Vilmos országgyűlési képviselő a múlt hóban egy szegvári küldöttséget vezetett a miniszteriumba, hogy Szegvár és Mindszent (?) község szegényei részére ingyen takarmányt és ingyen tüzelőanyagot eszközöljön ki. A fontos ügy azonnal „kedvező“ elintézészt nyert, amennyiben a miniszter urak nyakrafőre ígérték fűt, fát! És ime a mindszenti szegények nagy öröme tegnap pecsétes

vette a vágódeszkát, főzőkanalakat, szóval mindent, ami fából van, felaprózta és be a Molochba! Nagyt fujt és elégedetten nézte a lobogó lángokat. Azután hozzátette:

— Majd eisején!

Asszonyunkat egyébként örökös pech üldözte. Teje kifutott, tányért ejtett stb. stb. Egyszer átment a szomszédba:

— Adjon kérem egy heverő, kopott főzőkanalat. Képzeld milyen malőröm volt. Pörkölttem kávét és cinkanalammal kevertem. Nézze csak félig elolvadt . . . De ez még nem elég. A gyerekek összeverekedtek és csináltak olyan spetaklt, hogy no! A leányom adott a fiának egy nagy „pofontot“ és ha el nem kapom a szék lábát, hát ma is ott üti fiam a leányomat kérem szépen.

Boldogan vitte a kapott főzőkanalat és keverte tovább rendületlenül négy filléren vett kávéját. Azután feladta a megszokott ebédet: kávét és egy tányér savanyu káposztát. Azt mondja a magyar közmondás: „Segits magadon és az Isten is megsegít.“ De az is igaz, hogy létezik error invicibilis. Látjuk ezt özvegyünknel, aki szentül meg volt győződve, hogy nagyban vett lisztet akkor, amidőn öt kilónyit vásárolt, de kenyérsütési kísérlete nem sikerült . . . Mindig igaz marad tehát az, hogy ostobaság ellen az istenek is hiába küzdenek. Pesity Imre.

levél érkezik a község előljáróságához. Küldi pedig az apatini magy. kir. állami erdőgondnokság. Az foglaltatik benne, hogy a Mezőfi nagyságos ur által kieszközölt 57 ezer kéve ingyen rözset hajlandó az erdőgondnokság Zombor állomáson átadni — készpénzfizetés mellett (?) körülbelül 23 ezer koronáért!! Vagyis az „ingyen rözse“ kévéje 30, 40 és 50 fillér, a minőség szerint! „A szállítás a vevőket terheli.“ — Tehát itt az „ingyen rözse“, örvendjetez mindszenti szegények, lesz már meleg szobátok! Reméljük, azonban, hogy a kerület képviselője lesz olyan gavallér, hogy a kilátásba helyezett rözset kiváltja és a mindszentieknek ingyen kiosztja. Ezen ügygyel kapcsolatban még azon letagadhatatlan tényt konstatáljuk, hogy Pallavicini Sándor őrgrof a mindszenti szegények számára erdeit megnyitotta, ahonnét nap-nap után szállítják is a valóságos ingyen rözset, melyet azonban nem Mezőfi eszközölt ki.

— Segélyakció. Minden Demoszthenesznél szebben beszél a tett. Ezen közmondás igazságát fényesen bebizonyította derék plebánosunk Kádár Szilveszter, midőn azon segítő-akció élére állott, melynek az volt a célja, hogy községünk szegény népét a kukorica-szükség idején olcsó kukoricával láthassa el. Ő, mint hiveinek is valóban lelki atyja, követte a szentírás ama szavát: Zörgetetek és megnyitattik. Fáradtságot, időt és saját pénzét sem kimélve, addig zörgetett, míg a vallás- és közoktatásügyi miniszternél kieszközölte, hogy a kalocsai érseki uradalomból 1000 métermázsza kukoricát vásárolt kedvezményes áron. Az előbb vásárolt 700 mázsza s a kalocsai 1000 mázsza azonban csakhamar elfogyott, ami azt bizonyítja, hogy valóban nagy szükség volt a tengerire. Annak dacára, hogy ott helyben az érseki uradalom 6 koronájával számította mázsáját, de az állomáshoz való szállítás és vasuti költségek mégis annyira emelték az árat, hogy csak 8 korona 90 fillérért lehetett adni. De tekintve azon körülményt, hogy a kukorica-árak igen magasak voltak, ezen ár is olcsónak mondható. Mint hallottuk, újabban is még 400 mázsát kapott ismételten községünk.

— Bál-i jelentés. A múlt hó 26-án zajlott le a helybeli Iparosok és Kereskedők Köre által rendezett Katalin-bál, mely alkalommal felülfizetni szívesek voltak: Wimmer Károly 3 kor., Bertók János 4 kor., Wimmer Béla 1 kor. 60 fillér, Vitos János, Farkas Béla, Tormássy Miklós, Baksay Illés, Keresztes Ferencz, Elhardt Mihály, Bus István, Schwartz Ignáczné, Horváth Antal 1—1 koronát, Szvoboda Ödön, Zánthó Kálmán, Gyárfás Emil 80—80 fill., Baksay Lajos 60 fill., Szakál Mihály 40, Gelsy Péter 30, Mihály Balázs 30, Sebestény Illés 30 fillért. A mulatságon részt vett Mezőfi Vilmos országgy. képviselő 10 koronával váltotta meg jegyét, melyért fogadják a t. felülfizetők ezuton is köszönetünket. A bál bevétele 104 kor. 60 fillér, a kiadás 90 kor. 60 fillér volt. Tiszta jövedelem 14 kor. A multság a legvidámabb hangulatban a hajnali órákban ért véget.

— Halálozás. Elekes Antal, Elekes Vendel esztergom-egyházmegyei IV-ed éves papnövendék edesatyját ma hosszas és súlyos szenvedés után magához szólította a Mindenható. Temetése vasárnap délután lesz. Nyugodjék békében!

— Gyűlésen. Nagyban folyt a vitatkozás valami közgyűlési kérdés körül. N. urban is ágaskodott a szónoki tehetség, ámbátor tudását még egy közgyűlésen sem juttatta érvényre sem szóval, sem írásban, most szólásra emelkedett és imigyen kezdte szűzbeszédét:

— Tisztelt közgyűlés! Én csak az előttem szóló t a g s á g urnak némely szavaira akarok affektálni . . .

— Gyárak az Alföldön. Az aradi kereskedelmi és iparkamara egy érdekes fölterjesztésben, amelyet Arad városhoz intézett, kifejti, hogy milyen gyárak létesülhetnek az

Alföldön. A fölterjesztés, amely Szeged városát is érdekli, a következőket mondja: Előnyök az Alföldön egy pótkávégyár esélyei. Az Alföldön, különösen Békésvármegyében nemrégiben megkezdették a katáng (cikória) termelését. Nemkülönben megvolnának előfeltételei a cirokseprő és kefégyártásnak. A ciroktermelés néhány év óta nagyon meghonosult a szomszéd Békés- és Csanádmegyékben. A cirokföldolgozás az itt rendelkezésre álló munkaezők, különösen a külvárosok pornépe leányainak igénybevétele mellett olcsó bérek mellett volna lehetséges. Egy szalmaforrógyár létesítésének nagyon kedvezők az Alföldön a viszonyok. 277,000 kat. hold buzaföld szalmatermése áll rendelkezésre. A munkaező, amely e célra szükséges, biztosan fedezhető. Komoly megfontolást érdemelnek egy cukorgyár és finomító létesítésének esélyei. Környékünkön igen nagy és jól jövedelmező voltánál fogva kedvelt a cukor-repatermelés is. Reá volna irányítandó az ipari vállalkozások tényezőinek figyelme a bőrgyártásra. A textil-ipar köréből ajánlatosnak mutatkozik egy gyapjuszövő és fonó, valamint a kötött és szövött árukat előállító gyárnak létesítésére irányítani az érdekeltek és érdeklődők figyelmét. Ami a kötött és kötszövött áruk előállítását illeti, megjegyzi a kamara, hogy az Alföldön ennek nagy tere volna.

— **Hirdetmény.** A tiszántuli járás főszolgabírói hivatala közhírré teszi, hogy a Mindszenti község területén lakó kereskedők és iparosok választási névjegyzéke jogérvényesen megállapítottán, az 1906. évi január hó 1-től kezdődőleg egy évi időtartamra jogosultsággal bíró iparhatósági megbízottak választása céljából a választási eljárás Mindszenti község közházánál (tanácsterem) folyó évi december hó 17-ik napjának d. e. 9 órájától ugyancsak d. e. 11 óráig fog lefolytatni. Miről választók oly megjegyzéssel értesítetnek, hogy az említett időn túl netán beérkező szavazatok figyelmen kívül hagyatnak.

— **Kulturpalota Szentesen.** A közoktatásiügyi kormány értesítette a szentesi régészeti társulatot, hogy bizonyos előfeltételek mellett hajlandó a társulat muzeumának elhelyezésére Szentesen építendő alkalmas kulturpalota költségeire ötvenezet koronát adni. Minthogy a megszabott feltételek mind olyanok, hogy ezek teljesítése elháríthatatlan akadályokba nem ütközik, a társulat igazgató választmánya elhatározta ez irányban a döntő lépések megtételét, úgy, hogy a megyei és városi irányadó tényezők jóakarátán mulik most már, hogy Szentesen fölépüljön a díszes kulturpalota.

— **Gazdagylés Vásárhelyen.** A hódmezővásárhelyi gazdasági egyesület ma december 3-án délután 2 órakor, az ottani városháza nagytermében gazdagylést tart, melynek különös érdekességet kölcsönöz az, hogy ezen a gyűlésen az országos gazdasági egyesület is képviselteti magát kiküldöttei által, és hogy a gyűlés főtárgyát: az alföldi gazdálkodás javítása végett szükséges változtatások megbeszélése fogja képezni. Ez a kérdés olyan közvetlenül érdekli vármegyénk egész gazdaosztályát éppen annál a körülménynél fogva, mert a mezőgazdálkodás megjavítása immáron az egész megyében égető szükségé vált, hogy óhajtott volna, hogy a megyebeli községekből is minél több gazda vegyen részt, mint vendég, ezen a szomszédos gazdagylésen és okuljon az ott előterjesztendő értekezésen és javaslatokon.

— **A papir drágulása.** A tizenkét legnagyobb magyar papirgyár képviselői a mai napon az Országos Iparegyesületben tartott ülésükön egyhangulag elhatározták, hogy tekintettel a papir nyersanyagának az egész kontinensen való folytonos emelkedésére tekintettel a munkabér fokozatos emelkedésére, ami a folyton növekvő kivándorlás megakadályozása szempontjából nem tartóztatható föl és tekintettel végre a vámkülföldön és főleg Ausztriában történt legújabb áreme-

lésekre, nem térhet ki ama kényszerhelyzet elől, hogy a papírneműek árát a magyar termelés területén is mintegy tíz százalékkal emelje.

— **Kereskedők, iparosok, gazdák és mindnyájan,** kik eladni vagy venni szándékoznak valamit, saját érdekükben cselekszenek, ha figyelemmel kísérik a Mindszenti Lap hirdetési rovatát, amely legbiztosabb, legcélszerűbb és legolcsóbb reklám. Hirdetéseket igen olcsón fogad el és izléses, feltűnő alakban közöl a kiadóhivatal: Horváth A. könyvnyomdája, Mindszent.

— **Emberhalál a dugott bálón.** Gavallér György, Német Zsabár Péter és Antal, meg Molnár Mihály sándorfalvi legények a múlt évi október 30-án egy, Molnár Jánosné sándorfalvi tanyáján, hatósági engedély nélkül tartott, ugynevezett „dugott“ bálón Pálkó Dánielt bottal úgy ütötték fejen, hogy ez a szenvedett ütés folytán koponyacsonttörést szenvedett és meghalt. A négy legény ezért a napokban a szegedi esküdbíróóság elé került, ahol Német Zsabár Péter kivételével valamennyien tagadták, hogy ők Pálkót bántották volna. Ezenfelül mind a négyen ittasságukkal védekeztek. Az esküdtek azonban valamennyijüket vétkesnek mondták ki a halált okozó súlyos testi sértés büntetésében és ezért Gavallér Györgyöt négy évi, Német Zsabár Pétert 3 évi, Német Zsabár Antalt 4 évi és Molnár Mihályt 5 évi fegyházra ítélték el, ami ellen az elítéltek semmisségi panaszt jelentettek be.

Irodalom.

Magyar Remekírók. A Franklin-Társulat remekíró-gyűjteményéből, mely a Magyar Remekírók címmel ötvenöt kötetben a magyar irodalom összes nagy íróinak minden számottevő munkáját tartalmazza, most jelent meg a nyolcadik ötkötetes sorozat. Immár egész tekintélyes könyvtár az eddig megjelent negyven kötet, a mely igazi disze minden művelt magyar család könyvszekrényének. Az

uj sorozat egyik kötete (40. kötet) befejező kötete Tompa munkáinak, a melyeknek négy teljes kötet jutott a gyűjteményben. A most megjelent utolsó kötet Tompa költészetének talán legértékesebb termékeit, a népregéket és a virágregéket foglalja magában. Ezt a kötetet Léway József rendezte sajtó alá. A gyűjtemény most megjelent 11 kötete Kisfaludy Sándor munkáinak második, befejező része, s irodalmunk e nagy alakjának csaknem összes regéit tartalmazza, Heinrich Gusztáv bevezető tanulmányával. Értékes kötete az új sorozatnak a gyűjtemény első kötete, a mely Balassa Bálint válogatott költeményeit és Zrínyi Miklós Szigeti Veszedelemét foglalja egybe Széchy Károly két tartalmas tanulmányával. A gyűjtemény 32. kötete Kemény Zsigmond tanulmányait illeszti be irodalmunk remekei közé, s méltán, mert e kevésbé ismert munkái a nagy regényírónak, esszé-irodalmunknak igazi gyöngyszemei. A kötet tartalma a következő: A két Wesselényi Miklós. Esmék a regény és dráma körül. Arany Toldija. Erdély közléte 1791—1848. Vörösmarty Mihály. A nagyértékű kötetet Gyulai Pál rendezte sajtó alá, s ő is irt a kötet elé gyönyörű bevezető tanulmányt is. Az új sorozat ötödik kötete 30. kötet) báró Eötvös József munkáinak első kötete. A nagy író apróbb szépirodalmi munkáinak válogatott gyűjteménye. Vigjátéka (Éljen az egyenlőség), költeményei, két elbeszélés és Gondolatainak egy sora: ez a tartalma a vaskos kötetnek, a melyet Voinovich Géza rendezett sajtó alá és látott el bevezető tanulmánnyal. A kötetek élén az írók arcképe van R. Hirsch Nelli művészi rajzánájából. A díszes kiállítású teljes gyűjtemény (55. kötet) ára 220 korona. Megrendelhető havi részletfizetésre minden hazai könyvkereskedés útján. A még hátralévő tizenöt kötet félevenként ötkötetes sorozatokban jelenik meg.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:
OLOSZKAI HORVÁTH ANTAL

Horváth A. könyv- és műnyomdája, 1905.

Magyar Regényírók

A legértékesebb magyar regények egyöntetű képes kiadása hatvan kötetben.

SZERKESZTI

MIKSZÁTH KÁLMÁN,

a ki a nagy vállalat eszméjét kidolgozta és a kötetek elé megírja az írók jellemrajzát.

A nagy magyar elbeszélő méltatja a magyar elbeszélő irodalom jeleseit.

A bevezetések sorozata együtt a magyar regényirodalom kész története.

Az írók névsora:

Baksay Sándor	Fáy András,	B. Kemény Zsigmond,	Toldy István,
Beniczkyne Bajza Lenke,	Gaal József,	Kuthy Lajos,	Tolnai Lajos,
Beöthy László,	Gárdonyi Géza,	Mikszáth Kálmán,	Vadnai Károly,
Beöthy Zsolt,	Gyulai Pál,	Nagy Ignác,	Vas Gereben,
Bródy Sándor,	Herczeg Ferencz,	Pálffy Albert,	Versegly Ferencz,
Csiky Gergely,	Iványi Ödön,	B. Podmaniczky Frigyes,	Werner Gyula,
Degré Alajos,	Jókai Mór,	Pulszky Ferencz,	Vohl Stefánia.
Dóczi Lajos,	B. Jósika Miklós,	Rákosi Jenő,	
B. Eötvös József,	Justh Zsigmond,	Rákosi Viktor,	

Minden kötet egy-egy kiváló magyar festőművész illusztrációival.

Mindössze ezer illusztráció külön díszes műmellékletek formájában.

Tiszta, szép metszésű, könnyen olvasható betűk. Finom, famentes papiros. Diszkrét izlésű, díszes bekötési tábla.

Most jelent meg a harmadik sorozat. Tartalma:

Gaal József: Szirmay Ilona. Illusztrálta W. Eperjesi Károly.

Jókai Mór: Az új földesur. Illusztrálta Márk Lajos.

Iványi Ödön: A püspök atyafisága. Két kötet illusztrálta Gergely Imre.

Rákosi Viktor: Elnémult harangok. Illusztrálta Grünwald Béla.

Az előbb megjelent első és második sorozat tartalma:

Csiky Gergely: Az atlasz család.

Illusztrálta Neogrady Antal.

B. Kemény Zsigmond: A rajongók. Két kötet.

Illusztrálta R. Hirsch Nelli.

Pálffy Albert: Eszti ke kisasszony professzora.

Illusztrálta Márk Lajos.

Vadnai Károly: A kis tiúndér.

Illusztrálta Nagy Sándor.

Báró Jósika Miklós: A csehek Magyarországon.

Illusztrálta Kinnach László.

Tolnai Lajos: Báróné ténsasszony.

Illusztrálta Kriesch Aladár.

Justh Zsigmond: A pénz legendája. — Gányó Julcsa.

Illusztrálta Tull Ödön.

Herczeg Ferencz: Pogányok.

Illusztrálta Pataky László.

»A Magyar Regényírók« minden művelt magyar uri család örökbecsű könyvtára. A hatvan kötet félevenként **öt kötetes** sorozatokban jelenik meg. A harmadik öt kötet most hagyta el a sajtót. A hatvan kötet ára előkelő kötésben **300 korona**. Törleszthető **havi 4 koronás** részletekben is. Megrendelhető bármely könyvkereskedés útján. — Részletes prospektust kívánatra készséggel küld a kiadó intézet

Franklin-Társulat magyar irodalmi intézet és könyvnyomda.

Csillagó karácsonyfadiszek

üveg tulipánok, gyümölcsök, arany és ezüst csillagok, léghajók, lampionok, kosarak, lepkék, angyalhaj, stb. nagyon mérsékelt áron szerezhetők be Horváth Antal papirkereskedésében.

Olcsó tűzifa.

Csótó Nagy István fakeskedésében prima buk hasáb- és vágott fenyő tűzifák a legjutányosabb áron szerezhetők be. Ugyanott még 1000 drb jóminőségű téglá is van eladó.

Kerékpár- alkatrészeket

az egész világon létező bármiféle kerékpárokhoz, külső és belső gumikat, lámpákat, osengőket, láncokat, fogaskerekeket, pedálokat, osészéket, kónuszokat stb. Ausztria-Magyarországban elért legnagyobb forgalmunk és így óriási vételeink folytán a gyáraknál rendkívül lenyomott, igen olcsó áraink következtében

30 százalékos árleszállítással

szállítunk vidékre és bárhova. A világhírű angol Helical-Premier- és The Champion-kerékpárokat minden árfőlemelés nélkül, szigorúan az eredeti gyári áron, havi 12 és 16 koronás részletre szállítjuk.

Elsőrendű Singer varrógépeket nagyban gyári áron 75 koronától feljebb havi 8-10 korona részletre adjuk. Használt gépeket előnyösen becserélünk.

LÁNG JAKAB ÉS FIA

kerékpár- és varrógép-nagykereskedők
Ausztria-Magyarország legnagyobb, legrégebbi és legmegbízhatóbb kerékpárraktára
Budapest, VIII. ker., József-körút 41.
Fióküzlet: Baross-tér 4.

Nagy árjegyzék 700 képpel ingyen és bérmentve.

Saját szakértői javítóműhelyek.

Fenti cég által szállított varrógép bármikor megtekinthető lapunk kiadói hivatalában.

5-70

Naptárak

1906. évre a legnagyobb választékban kaphatók HORVÁTH ANTAL könyvkereskedésében.

Kereskedők figyelmébe!

Van szerencsém a tisztelt kereskedő urak figyelmét felhívni, hogy nálam elárúsítás végett száraz kolbászt, paprikaszalonnát és egyéb, boltban is elárúsítható hentes-cikkeket a legjutányosabb áron szerezhetik be.

Szíves pártfogásukat kérem és vagyok tisztelettel

F. KOROM JÓZSEFNÉ.

Ugyanott egy jó házból való erős fiú mészáros- és hentes-tanoncnak felvétetik.

Földbérlet.

A tópart alatt 12 éves haszonbéres föld 5-10 holdban is átvételre kerestetik. Cím a kiadói hivatalban.

Dohányzóknak

fontos!

hogy az alábbi szívarkahüvelyeket használják, melyek elsőrangú gyártmányok és az egészségre ártalmatlanok

DIVA „TURUL“ JANINA
PRESIDENT HAVANA
RIS ABADIE CARTOUCHÉ
YILDIZ VERGÉ

Kaphatók Mindszenten egyedül:

Horváth Antal

papir- és írószer-kereskedésében.

Fenti cigarettahüvelyek 2-ös, 3-as és 4-es számban is raktáron vannak, ugyancsak a hozzávaló szívarkatöltő gépek is, melyek darabonként 20 fillérért beszerezhetők.

Harminc százalékos megtakarítás

érhető el, ha rövidáru-, norinbergi-, divat- és cipőáru-szükségletünket

Kovács Sándornál Vásárhelyen szerezzük be.

Jelen kis hirdetésem olvasását tisztelettel kérem, saját érdekében, figyelmesen teljesíteni és megfogadni azt. Címed arról, hogy csakis pontos, jó és szolid kiszolgálás mellett kapja alant felsorolt áruimat olcsón, a Zöldségpiacon levő rövidáru-, norinbergi-, divat- és cipőáru-üzletemben. Nagy raktárt tartok: férfi-, női és gyermek-ingekből, gallérok, kézellők, nyakkendők, sétabotok, utazóbőröndök (kofferek), illatszerek, fésűk, legfinomabb szappanok, legjobb minőségű bőr- és selyemkeztűk, elsőrendű és többféle kötő- és horgoló-pamutok, cernák, kész kézimunkák és kézimunkákhoz való bármiféle selymekből.

Óriási választék: legfinomabb férfi-, női és gyermek-cipőkben, kitűnő fűzőkben (miderek), a legjobb férfi-, női és gyermek-harisnyákban, remek kötők és alsósoknyákban.

Menyasszonyi kelengyék remek választékban. Bál belépő-gallérok, selyem sálak, legyezők, boák, ruha-kelések, a legszebb ruha-diszkek, selymek, finom csipkék, mindennemű szalag-, gyöngy- és zsinórdiszkek, selyem csipkeszövetek és selyem-hímzések, valamint minden a kereskedésem körébe vágó, de itt fel nem sorolt árukból nagy választékot tartok.

Midőn mélyen tisztelt címed szíves pártfogását kérem bátor vagyok, maradok kiváló tisztelettel

Kovács Sándor, Hódmező-Vásárhely, Zöldségpiac

Nagy választék nap- és esernyőkben! 1500 darab raktáron!

Nagy választék cipőkben! 3000 pár állandóan raktáron!

Olcsó bevásárlási forrás!!

Engelmann Testvéreknél

Piactér, ártézi kuttal szemben.

Mindenki, ki nálunk 10 frt összegig vásárol, ajándékkul egy selyemkendőt kap. Öt forint vásárlás után 6 darab finom zsebkendőt ajándékozunk. Aki már 1 forintot felül vásárol, az is kap ajándékot.

Mindenféle rőfös árúkat bámulatos olcsón adunk el.

Férfi gyapjú szövet öltönyök és téli kabátok bámulatos olcsó árban.

Férfi-, női- és gyermek bőr- és posztócipők.

Férfi és női ingek, fehér vagy színes, olcsó áron, ugyancsak téli alsó ing és nadrág.

Férfi gallér 1 drb 12 krajcár, 6 drb csak 65 krajcár.

Férfi kézellő 1 drb 25 krajcár, 6 drb csak 65 krajcár.

Fehér vagy színes nyakkendők nagy választékban, 15 krajcártól.

Férfi- és gyermek-kalapok divatos formákban kaphatók.

Kérjük a t. c. közönséget, minél előbb használja fel ezen kedvező alkalmat.

Tisztelettel

Engelmann Testvérek.

Vászon, siffon, damasztgrádl, kanavász l

ELADÓ HÁZ.

Egy ujonan épült cseréptető ház, mely a főutcán, a kistakarék körül van, tágas kerttel, 395 négyszögöl területen fekszik, 3 szobás lakással és üzlethelyiséggel, örök áron eladó. — Cím a kiadói hivatalban.